

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم وېر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن د هیم از آن به که کشور به دشمن د هیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

تیمورشاه تیموری

المان - شهرک زیزن

18 جنوری 2013

ملک الشعراء را باید چه کسانی و چگونه انتخاب نمایند؟

من ضمن اینکه ملک الشعرائی را مربوط زمانه های بسیار قبل و خاص دربار شاهان روزگاران قدیم و گذشته میدانم، بتاريخ 7.01.13 تحریری در باره چگونگی انتخاب ملک الشعراء برون مرزی در پورتال وزین «افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» به نشر رسانیدم که در آن بعد از توصیف مقام ملک الشعرائی دربار شاهان در باره انتخاب ملک الشعراء حاضر سؤالاتی را مطرح نمودم. در حالیکه بتاريخ 1.1.13 مضمونی تحت عنوان «شعر چیست؟» در همان پورتال از طرف من نشر شده بود که، علاقه مندان محترم میتوانند در ستون شعر و ادب پورتال و یا آرشیف اینجانب مطالعه نمایند. من در باره چگونگی انتخاب ملک الشعراء سؤالات آتی را طرح نموده ام:

اول: لزوم و انگیزه انتخاب جناب هاتف صاحب به صفت ملک الشعراء برون مرزی که اکنون جانشین شان باید تعیین شود چه بوده از کجا نشأت کرده و به کجا به نتیجه رسیده؟

دوم: پروسیجر و تخنیک این انتخاب چه نوع بوده؟ توسط چه کسانی صورت گرفته و بکدام شکل و طریق بوده؟

سوم: این انتخاب صرف برون مرزی بوده و یا در داخل مملکت نیز تا حدی بعضی از مقامات ذیربط باخبر بوده اند؟

چهارم: این ملک الشعراء که ساحه نفوذ آن تمام ممالک امریکا، اروپا و کانادا را در بر میگیرد، مرکز آن در کجا و وظائف آن چه میباشد؟ و در اخیر علاوه نموده بودم، که اگر سخن

بالای انتخاب جناب اسیر صاحب به این مقام باشد، هرگاه دیگران او را ملک الشعراء یعنی پادشاه شعر و سخن پیشنهاد کنند من او را خدای شعر و سخن انتخاب مینمایم.

بعضی دوستان دیگر نیز به نثر و یا نظم موضوع را تعقیب نمودند و اسیر صاحب را به صفت ملک الشعراء نظر دادند و خود معروفی صاحب نیز مقاله مبسوطی در باره سابقه شعری و شخصیت عالی اسیر صاحب نوشت. این سلسله در پورتال «افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» تا حدی ادامه پیدا کرد که پورتال افغان جرمن آنلین، ابتکار عمل را در دست گرفت و جناب نوری صاحب مقاله مفصلی در باره شخصیت و اشعار اسیر صاحب انشاد و چند قطعه شعر شان را به حیث مصداق کلام تحریر فرمودند و دوستان دیگر نیز منجمله عباسی صاحب بتاریخ 15.01 نوشتند: « چون پیشنهاد و انتخاب اسیر بحیث ملک الشعراء توسط جناب نوری صاحب در پورتال "افغان جرمن آنلین" صورت گرفته، نظریات و نوشته ها روی این پیشنهاد خاص در همین پورتال فرستاده شود و ضرورت به سیر و سیاحت در کوچه ها و پس کوچه ها نباشد. بناءً من نیز چون از هواداران اسیر صاحب میباشم به پورتال افغان جرمن آنلین مراجعه نمودم و در ستون نظرسنجی تمام نظریات ارائه شده را از نظر گذشتاندم.

متأسفانه جواب سؤالات خود را یعنی چهار سؤالی را که در فوق ذکر نموده ام و واقعاً درین باره مهم و اساسی میباشند کمتر یافتیم و آنچه خواندم و فهمیدم این است که به اصل ماهیت موضوع که چگونگی انتخاب است توجه نشده و صرف به یگانه شاعر کاندید شده که اسیر صاحب است، توجه شده و حتی بعضیها از موضوع دور هم رفته اند. مثلاً جناب داکتر صاحب هاشمیان بعد از اینکه درباره فهم و دانش خود در عروض و قافیه و ابحار شعر نوشته اند. در ارتباط به نظر امان الله عمر برای هر پنجاه هزار از نفوس ما یک شاعر در امریکا شش شاعرو در اروپا پنج شاعر قبول کرده و نظر آقای عمر را در انتخاب ملک الشعراء توسط شاعران رد نموده و فرموده اند که «ناشاعران» اند که بیشتر از شاعران حظ میبرند و در بسا موارد اشعار جنبه اجتماعی و اصلاحی میداشته باشد. و در ادبیات دو طرز شعر شناخته شده یکی شعر برای شعر و شاعرو دیگر شعر برای اجتماع و مردم. لهذا بنظر من مردم در قسمت انتخاب ملک الشعراء بیشتر ذیحق میباشند و اختیار دارند در هر کدام پورتال ابراز نظر بدارند. «بر خلاف نظر آقای عباسی» ا

درمورد اینکه جناب داکتر صاحب هاشمیان میفرمایند: «این ناشاعران اند که بیشتر از شاعران حظ میبرند» به عرض میرسانم که این گفته شان به این میماند که کسی بگوید: « این بیگانگان اند که اطفال را نسبت به مادران شان بیشتر دوست دارند.» شاعر خلاق است و شعر خلق میکند و نسبت به هر کسی دیگر شعر خود و دیگران را دوست دارد، زیرا او در مفهوم و

معانی و تشبیهات و استعارات شعر بیشتر واقف است و شعر را نسبت به همه کس دیگر بیشتر و خوبتر درک میکند و میفهمد. و همچنان جناب شان میفرمایند: «در ادبیات دو طرز شعر شناخته شده یکی برای شعر و شاعر و دیگری برای اجتماع و مردم.» باور کنید که من دیوان شعرای بزرگ مانند خواجه حافظ، مولوی جلال الدین بلخی، حضرت بیدل و دیگران را بارها ورق زدم و یک بیتی و یا غزلی ندیدم که برای شعر و شاعر بوده بلکه همه گفته ها و همه اشعار شان برای مردم است. زیرا شاعران پیشکسوتان و مشعلداران جامعه اند و نزد جامعه مسئولیت و رسالت دارند. و اینکه شما شعر را به دو طرز برای شعراء و مردم توصیف کرده اید، بنظر بنده بکلی یک چیز نو است. زیرا در گذشته ها

شعر را به دونوع اساسی تعریف کرده اند: که یکی بزمی و یا تغزلی است و دیگری رزمی و یا حماسی. که بعداً اشعار انقلابی و مقاومت به آن افزوده شده. در مورد تعداد شاعران در امریکا شش و در اروپا 5 نیز راه تقریط پیموده اید. در همین المان 40 الی 50 شاعر موجود است که اشعار شان متواتر در پورتالها و مجموعه های شعری شان به نشر میرسد. و در آخر نظرداده اید که مردم در قسمت انتخاب ملک الشعراء بیشتر ذیحق میباشند.

به حضور تان عرض میکنم که این یک انتخاب صنفی و مسلکی است. انتخاب رئیس جمهور نیست و به ریفریندوم و پرسش همگانی نیاز ندارد. درست است که همه مردم از خرد تا بزرگ، از جوان تا پیر همه از شعر حظ میبرند و این حظ بردن شان دلیل شده نمیتواند که در انتخاب ملک الشعراء شرکت نمایند. فرض کنیم صنف مسلکی داکتران بخواهند برای خود یک رئیس انتخاب نمایند، البته از تداوی این داکتران همه مردم استفاده کرده است، اما در انتخاب رئیس و یا بزرگ صنف داکتران همه مردم سهیم نمیشوند و تنها خود داکتران اند که رئیس و یا بزرگ مسلک خود را انتخاب مینمایند.

همچنان در تعیین رئیس دیگر اصناف از هر قبیل که باشد خود اعضای همان مسلک و صنف سهم میگیرند نه تمام مردم زیرامردم مانند خود اعضای آن مسلک آگاهی ندارند و بناءً صلاحیت نیز ندارند. شاعران پیشرو جوامع بوده و با اشعار جاودانی که خلق میکنند حافظ افتخارات حال و حافظ افتخارات تاریخی مردم خود هستند. امروز با عدم توجه مردم و با عدم تشویق و جانبداری از شعراء سویه شعر حتی مقام شاعران رفتهرفته تنزل کرده است. اگر فرهنگ مطالعه در شعر و ادب عام شود و شعراء تشویق و ترغیب گردند و گرد هم آئی های شعری بوجود بیاید و چون قرن انترنت است دارندگان وبسایت انترنیتی مشاعره هائی بین شاعران راه بیندازند، وجوانان و پیران ادب دوست از مجموعه های چاپ شده شاعران خریداری کنند، شاعران تشویق میشوند. در حالی که چنین نیست. ومعلومات صحیح در دست است که

کتاب چاپ شدل شاعران که با هزار مشکلات به مصرف خود از خوراک و پوشاک خود کم کرده کتابی به چاپ رسانیده اند و غرض فروش و اشاعه به دکانی گذاشته اند، چندی بعد با ایزاد یکمقدار گرد و خاک بدون اینکه یک جلد آن بفروش رسیده باشد، از دکان پس گرفته اند و یا دکاندار نقل مکان نموده و کتابها بکلی مفقود گردیده و به مالکش نرسیده. جناب اسیر صاحب اولین مجموعه اشعار خود را به عنوان "فریاد اسیر" در حدوداً 450 صفحه به مصرف خود به تعداد 500 جلد به طبع رسانید، گمان نمیکنم که تعداد 20 جلد آن به فروش رسیده باشد. آیا شماهایی که با اطمینان و قبول خاطر به جناب اسیر صاحب به صفت ملک الشعراء تان رأی داده اید یک جلد از "فریاد اسیر" را از کدام مرجعی خریداری کرده و نزد خود دارید؟

زرلشت جان آزاده بتاريخ 14 جنوری مینویسد که باید درین چهار دهه آخر خون و آتش به عوض اشعار عشقی شاعران در باره جنگ های خانمان سوز که وطن مارا ویران کرده است، مینوشتند.

زرلشت جان اشعار مقاومت شعراء را که تا هنوز ادامه دارد نخوانده اند، ورنه چنین چیزی مینوشتند. آقای امان الله عمر از امریکا بتاريخ 14 جنوری مینویسد: شاعران وطن این صلاحیت را دارند که همچو انتخاب را نمایند. و آنانیکه رأی داده اند اکثر شان شاعر نبوده روی عاطفه نظر داده اند.

خلاصه نظرات هموطنان عزیز را تا جایی که برایم ممکن بود، از نظر خوانندگان گرمی گذشتاندم اما باز هم چند سؤالی که بنده در بالا طرح کردم و آقای محمد نعیم بارز بتاريخ 11 جنوری از پاریس نوشته که تقریباً همه یک سان است لاجواب مانده. اول: باوجود شبکه جهانی انترنت چگونه میتوان از فرهنگ میان افغانهای داخل و خارج کشور فرق قایل شد؟

دوم: من در پیشنهاد ضرورت انتخاب ملک الشعراء را نیافتم؟ آنچه طور خلاصه و نتیجه از تمام نظرات بر می آید این است که عاملین محترم این پروسه اولاً در باره لزوم انتخاب ملک الشعراء برون مرزی دلائل و توضیح قانع کننده ارائه کنند، تا قناعت همه حاصل گردد. ثانیاً پروسیجر و کاربرد عملی این انتخاب را که باید از یک مرجع معین صورت بگیرد به اطلاع همگان برسانند، تا سبب سرگردانی مراجعین به این پورتال یا آن پورتال نگردد. ثالثاً این انتخاب باید حتماً توسط تعدادی از شعراء صورت بگیرد اما بچه تعداد و در کجا؟

جناب داکتر «سال سعیدی» از انگلستان بتاريخ 15 جنوری مینویسد: از قواعد و طرح مشخصات و پروسیجر انتخاب ملک الشعراء تسوید شده و کمیته 71 نفری انتخاب ملک الشعراء روی دست گرفته شود و کسی باید این کار را آغاز کند. ما اعتراض و نقص را میگوئیم اما معمولاً خود کار را آغاز نمیکنیم.

از تحریری جناب شان چنین معلوم میشود که پروسیجر تسوید شده درین باره وجود دارد و کمیته 71 نفری نیز برای تعیین ملک الشعراء وجود باید داشته باشد. که این کمیته 71 نفری به اساس کدام سند و مدرک از بین کدام اشخاص و بچه طریق انتخاب میشود؟ اگر توضیح مکمل تری میدادند که متأسفانه نداده اند که موضوع حل میشود. با آنهم امید داریم با توجه و زحمات حضراتی که به انجام این پروسه دلچسپی دارند و همکاری دیگر شایقین مشکلات سر راه حل و ملک الشعراء مطلوب و دلخواه همه به روی کار آید. والسلام